

TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK (TDP)

Asayiş Dairesi Başkanlığı / Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü

Polis, yalnız suçun oluşmasını bekleyen, pasif bir gözetleyici olmayıp, toplumda temel ve önemli nitelikte koruyucu, düzenleyici ve caydırıcı görevleri yerine getiren bir icra gücüdür.

Güvenlik, toplumsal yaşamın huzur içinde devamının ve kamu düzeninin sağlanmasında başta gelen bir kolluk hizmetidir. Toplum-devlet ilişkileri bakımından güvenlik özel ve önemli bir hizmet alanıdır. Güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinde dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de bir takım değişmelerin ve gelişmelerin olduğu görülmektedir.

Gelişen ve değişen toplumsal koşullar ve teknolojiye meydana gelen değişimler, güvenlik hizmetlerini doğrudan etkilemekte ve yeniden şekillendirmektedir. Modern yaşamın neden olduğu toplumsal değişimler çerçevesinde gelişmiş dünya ülkelerinde temel polislik yaklaşımı, polisin suç olmadan önce, kendiliğinden ve proaktif bir anlayışla harekete geçmesidir. Pro-aktif yaklaşım, polisin duyarlılığının üst seviyelerde olduğu ve polisin toplumsal mekânlara nüfuz ettiği bir anlayışa karşılık gelmektedir. Bu anlamda; polis, yalnız suçun oluşmasını bekleyen, pasif bir gözetleyici olmayıp, toplumda temel ve önemli nitelikte koruyucu, düzenleyici ve caydırıcı görevleri yerine getiren bir icra gücüdür. Bu görevlerin temelini, insanî ve günlük ilişkileri düzenlemek ve toplumsal yaşamın sağlıklı devamı için kamu düzenini sağlamak oluşturmaktadır.

Bu temel politika ekseninde, etkin bir güvenlik hizmeti yürütülmesinde kabul gören anlayış; suçla mücadelede ve güvenlik politikalarının uygulanmasına toplumun katılım ve desteğinin sağlanmasına dayanmakta; öncelikle toplumsal beklentilerin ve taleplerin karşılanması bu anlayışın odak noktasını oluşturmaktadır. Buna kısaca "Toplum Destekli Polislik" denilmektedir.

Toplum destekli polisliğin alanda uygulanması bakımından, güvenlik hizmetlerinin ve polis-toplum ilişkilerinin geliştirilmesi yönüyle aşağıdaki amaçlar öngörülmektedir:

- Toplumun öncelikli güvenlik beklentileri ve önerilerinin tespitine yönelik güvenlik memnuniyet ölçümleri yapılarak, müşteri odaklı hizmet anlayışı geliştirmek,
- Toplum temsilcileri ile periyodik güvenlik sorunlarını paylaşım toplantıları düzenlenerek, toplumun güvenli yaşama katılım ve katkı sağlamak,
- Toplumda suçtan mağdur olmuş şahıslara Toplum Destekli Polis temsilcileri tarafından psikolojik ve moral destek sağlamak,

- Eğitim çağı çocuklarımızın ve gençlerin suçlara ve kötü alışkanlıklara karşı korunmasına yönelik etkin çalışmalar yürütmek,
- Suçların oluşumuna etki eden olumsuz faktörlerin belirlenmesi ve giderilmesine yönelik ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliği sağlanarak çalışmalar yürütmek,
- Halkın suçlara karşı kendini koruma arzusu ve güvenli yaşamın sağlanmasına yönelik toplumsal bilinçlendirme etkinlikleri yapmak,
- Toplumu sosyal ve kültürel etkinliklerine katılarak polis - halk ilişkisini geliştirmek,
- Toplumda oluşan güvenlik kaygısı ve suç korkusunu azaltarak kentlerdeki yaşam kalitesinin yükselmesine katkıda bulunmak, toplumda güvenlik bilincini ve duyarlılığını artırmak,
- Önleyici güvenlik hizmetleri kapsamında programlar ve kampanyalar düzenlemek,
- Güvenlikte toplumsal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi kapsamında panel, konferans, seminer, sempozyum ve benzeri etkinlikler düzenlemek,

- Güvenlik konusundaki toplumsal gereksinimlere ve taleplere cevap verebilmek için hizmetlere uygun nitelikte uygulama projeleri ve modelleri geliştirmek,
- Güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinde geliştirilen yeni Toplum Destekli Polislik felsefesi ve anlayışının bütün personele yaygınlaştırılmasını sağlamaktır.

TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK MODELİNİN OLUŞTURULMASI

Toplum destekli polislik anlayışının ülkemizde uygulanması konusunda geçmişten bu yana farklı yaklaşımların ve değerlendirmelerin ortaya çıktığı bilinmektedir.

2000 yıllarda toplum destekli polislik yaklaşımının ülkemiz polis uygulamalarına yansıtılması yönünde çalışmalara hız verilmiştir. Bu çerçevede, ülkemizin AB'ne adaylık süreci önemli bir etken olarak ortaya çıkmıştır. AB üyelik sürecinde polis uygulamalarının da geliştirilmesi temel bir hedef olarak benimsenmiş bulunmaktadır. Bu kapsamda Emniyet Genel Müdürlüğü koordinesinde Polis Teşkilatı'nın değişik birimlerinde farklı alanlarda ve ko-

nularda projeler hayata geçirilmiştir, bunlardan bir kısmının başarıyla tamamlandığı ve bir kısmının da çalışmalarının halen devam ettiği bilinmektedir.

Bu projelerden bir tanesi de 2003 Yılı AB-Türkiye Mali İşbirliği kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü'nce eş üye ülke İspanya ile işbirliği hâlinde yürütülen "Türk Polis Teşkilatının Sorumluluğunun, Verimliliğinin ve Etkinliğinin Güçlendirilmesi Twinning (Eşleştirme) Projesi"dir. Projenin alt bileşenlerinden birisi de "Toplum Destekli Polislik Bileşeni" dir.

Bu kapsamda, iç güvenlik hizmeti sunan bir kurum olarak Türk Polis Teşkilâtınca, TDP anlayışını, düşünsel ve pratik düzeyde yaşama geçirmek, genel güvenlik hizmetlerini toplumun katılımı ile daha etkin bir şekilde yürütmek, toplumsal yapı ile bütünleşmek ve toplumsal taleplere duyarlılığını artırmak amacıyla bir standart hazırlanmıştır. Bu standart, çağdaş polislik yaklaşımlarını ve temel ilkeleri içeren bir belge niteliğindedir.

Standart ile çok yönlü ve profesyonel bir anlayışla hizmet sunulmasını sağlamak bakımından Türk Polis Teşkilâtı'nın her düzeyde mensupla-

rı ile toplumsal unsurlar ya da her bir toplum üyesi arasında etkin bir işbirliğini ve koordinasyonu sağlamak, bunun sonucunda ortaya çıkan sinerjiyi, diğer bir anlatımla birlikten güç doğar felsefesini topluma hizmet sunmak amacıyla kullanmak hedeflenmektedir.

Bu standardın genel amacı; Türkiye'de güvenlik hizmetlerinin toplum katılım ve desteğini sağlamak suretiyle etkin ve hızlı bir şekilde yürütülmesini, toplum-polis ilişkilerinin geliştirilmesini, suçla mücadelenin güçlendirilmesini ve polislik hizmetlerinde çağdaş uygulamaların yaşama geçirilmesini sağlamaktır.

Toplum Destekli Polislik Pilot olarak öncelikle Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Kayseri, Trabzon, Erzurum, Diyarbakır ve Antalya illerinde uygulanmıştır.

Pilot uygulamanın toplumun büyük ilgisine ve desteğine mazhar olduğu, genel anlamda toplum tarafından benimsendiği, halkın güvenlik hizmetlerinden memnuniyetini artırarak toplumun polise olan bakışında olumlu yönde önemli gelişmelere yol açtığı gözlenmiş, bu nedenle uygulamanın kademeli olarak ülke geneli polis sorumluluk alanında yaygınlaştırılması benimsenmiş ve kademeli olarak diğer illerde de yaşama geçirilerek 1 Nisan 2009 tarihi itibarı ile ülke geneli polis sorumluluk bölgesine yaygınlaştırılmıştır.

MERKEZ VE TAŞRADA YAPILANMA

Merkezde, hizmetlerin daha verimli ve etkin gerçekleştirilmesi amaçlanarak Asayiş Dairesi Başkanlığı bünyesinde Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü kuruluşu gerçekleştirilmiştir.

Toplum destekli polislik hizmetlerini yürütmek ve diğer birimler arasında

koordinasyonu sağlamak amacıyla il ve ilçe Toplum Destekli Polislik birimleri oluşturulmuştur.

TDP TEMEL FAALİYET ALANLARI

Toplum Destekli Polislik hizmetleri aşağıdaki temel faaliyetler ekseninde gerçekleştirilmektedir.

Sorumluluk Alanı Huzur Toplantıları (SAHT)

SAHT, Polis Merkezlerinin görev alanı esas alınarak, vatandaşın katılımı ile düzenlenen değerlendirme ve güvenlik hizmetlerine ilişkin sorun çözme toplantılarıdır. Bu toplantılara katılım gönüllüdür ve vatandaşlarımız yaşadıkları sorunları gönül rahatlığıyla dile getirebilmektedir.

Güvenlik sorunlarının zamanında tespit edilmesi ve çözülmesi bakımından bu toplantıların ayrı bir önemi ve önceliği bulunmaktadır.

Bilgilendirme Toplantıları

Toplum destekli polislik hizmetleri bakımından vatandaşlarımızın genel güvenliğe, özel olarak da bireysel güvenliklerine ilişkin bilgilendirilmeleri önemli bir yere sahiptir. Bireysel olarak toplum destekli polislerce kurulan irtibatlar dışında ilgili kişilerin toplu olarak bilgilendirilmeleri de sağlanabilmektedir.

Bilgilendirme Çalışmaları

Bilgilendirme çalışmaları, vatandaşlarımızı değişik materyaller hazırlayarak genel güvenlik hizmetleri, suç önleme, suçtan korunma ve bireysel güvenlik önlemleri, hırsızlık, kapkaç, yankesicilik vb. suçlardan korunma yöntemleri vb. konularda bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Burada esas olan, daha güvenli bir toplumsal yaşamın oluşturulması ve bireylerin genel güvenliğinin sağlanmasında daha aktif rol almalarının temin

edilmesidir. Bilgilendirme çalışmaları, değişik konuları içermektedir.

Bireysel İrtibat Çalışmaları

Bireysel irtibat çalışmaları toplum destekli polislerin günlük görevleri sırasında genel güvenlik amaçlı veya insanî ilişkiler çerçevesinde yerine getirdikleri bireysel yönü ağır basan toplumsal ilişkilerdir. Bu ikili ilişkiler uzun bir süreçte güvenliğinin sağlanmasına olumlu yönde katkıda bulunmaktadır. Bireysel irtibat çalışmaları, polisin güvenilirliğini artıran, topluma polisin farklı bir yüzünü sergileyen faaliyetlerdir ve toplum destekli polisliğin temel görev alanlarının başında gelmektedir.

Vatandaşlardan Gelen ve Çözümlemek Üzere İlgili Emniyet Birimlerine ya da Diğer Kurumlara Bildirilen Konular

Toplum destekli polisler halk içinde görev yapan devletin başvuru noktaları olarak kabul edilmektedir. Toplum destekli polisler halka hizmet götüren, onların talep ve önerileri ile dilek ve şikâyetlerini alarak ilgili birimlere veya kurumlara gönderen ana hizmet unsurlarıdır. Önemli ve dikkate değer kalıcı hizmetler yürütmektedirler.

Vatandaşların günlük hayatın akışı içerisinde karşılaştıkları sorunlara çözüm bulunmasında etkin bir rol oynamakta ve ilgili kurum ve kuruluşları mevcut sorunların çözümü amacıyla harekete geçirebilmektedirler. Bu önemli işlevleri onları, genel güvenliğin sağlanması bakımından daha da fonksiyonel hale getirmektedir.

Okul Aile Birliği Toplantıları

Genel güvenlik hizmetlerinde önem taşıyan yerlerin başında eğitim kurumları gelmektedir. Eğitim kurumları ile iyi bir iletişim ve koordine, daha güvenli bir eğitim ortamının sağlanmasını da beraberinde getirmektedir. Okullar çok geniş bir öğrenci kitlesini bünyesinde barındırmakta, çocuk ve gençleri geleceğe hazırlamak bakımından temel bir rol oynamaktadır. Bu çerçevede okullara yönelik toplum destekli polislik kapsamındaki hizmetlerin de dikkatle üzerinde durulması gerekmektedir.

Sosyal Etkinlikler

Toplum destekli polislik hizmetleri bakımından polis, yalnızca bir icra organı ve pasif bir kamu düzeni sağlayıcısı olarak algılanmamaktadır. O

toplumda önemli ve işlevsel nitelikteki bir takım hizmetleri koordine etmekte ve yerine getirmektedir.

Bunların başında da sosyal etkinliklerin düzenlenmesini koordine etmesi ve toplumda fertlerin bu etkinliklere gönüllü katılımını sağlamak gelmektedir.

Sosyal Yardım Faaliyetleri

Toplum destekli polisler, toplumun geneline hitap eden ve toplumun içinde günlük görevlerini yerine getirmektedir. Bu görevler sırasında görevli her bir personel, yardıma muhtaç veya sosyal kurumlara tevdi edilmesi gereken ya da bu kurumlarla irtibat kurması gereken birçok vatandaşımızla karşılaşmaktadır.

Toplum destekli polisler, görev alanları dâhilinde karşılaştıkları bu kişiler ve ilgili kurumlar ile irtibat kurarak gerektiğinde yardım yapılmasını sağlamakta ya da ilgili kurumlarca gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaktadırlar.

Suç Mağduru ve Diğer Destek Ziyaretleri

Genel güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi bakımından yeni gelişen alanlardan biri de vatandaşlara da-

nışmanlık ve destek hizmeti verilmesi gelmektedir. Özellikle hukuki prosedürler, polisin kişiler hakkında yaptığı işlemler, kendileri ile ilgili muhatap olunan konuya ilişkin izlenecek süreç vb. konularda vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Suç/olay mağdurlarına, intihara teşebbüs edenlere bu yönde destek verildiği gibi toplum destekli polisler sorumluluk alanlarında ölen kişilerin yakınlarına da taziye ziyaretlerinde bulunmaktadırlar.

Diğer yandan birçok özel gün ve tarihte, ilgili kişi veya kurumlara ziyaretler gerçekleştirilmekte, Çocuk Bakımevleri, Huzurevleri gibi sosyal kurumlar ziyaret edilmektedir.

Ayrıca toplum destekli polislik hizmetleri kapsamında, sosyal duyarlılığı ve farkındalığı artırmaya, çocukları ve gençleri suçtan ve zararlı alışkanlıklardan korumaya, aileleri çocukların maruz kalabileceği tehlikeler konusunda bilgilendirmeye, bireylerin güvenlik önlemleri konusunda bilgilendirilmesine ve toplumda güveni artırmaya yönelik ilgili paydaşların katılımıyla birçok proje uygulanmakta veya yaşama geçirilmektedir.

GENEL OLARAK TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİK

Polisin, hizmetinde olduğu toplumun temel problemleri ile doğrudan ve aracsız bir ilişki kurarak meşgul olmasına ve toplum-polis ilişkilerinin gelişmesine imkân sağlamaktadır.

Suç önleme faaliyetleri ve düzenliliklerin giderilmesi çerçevesinde toplumdan polise bilgi akışının artmasına imkân sağlamaktadır.

Toplum ve polis arasında çift yönlü etkin bir iletişimi sağlayarak suçla mücadeleyi toplumun geneline yaygınlaştırmaktadır.

Toplum destekli polislik toplumun her türlü sorunun belirlenerek çözümlenmesi çerçevesinde, suçla mücadeleye ve toplumdaki sorunlara ilişkin ilgili kurum ve kuruluşların harekete geçirilmesine yönelik mekanizmalar oluşturmaktadır.

Suçla mücadele hizmetlerinin toplum odaklı yürütülmesine imkân sağlamaktadır.

Suç mağduriyetlerinin azaltılması ve suç mağdurlarının bilinçlendirilmesine ilişkin suçla mücadele odaklı çalışmalar yapılması için imkânlar sunmaktadır.

Polisin, toplumun risk altındaki kesimlerine yönelik stratejiler geliştirmesine ve onları suçtan korumasına yönelik çalışmalar yapabilmesine imkân veren elverişli bir alan sağlamaktadır.

Polisin suçla mücadeleye yönelik faaliyetlerinin topluma aktarılmasında ve bunların toplum tarafından benimsenmesi ve desteklenmesinde geri besleme mekanizması işlevini görmektedir.

